VINCENT BIJLO

Kuchschermtijd
Op 31/12 te horen op NPO Radio 1, 19.30 uur.

Hoe was je tournee?
'Met de band van mijn vrouw, zangeres Mariska Reijmerink, zou ik 29 en 30 december voor dertig man publiek een oudejaarsconference spelen in het Beauforthuis in Austerlitz. Dan kon ik ook teksten try-outen voor mijn radioconference, een dag later. Gelukkig heb ik de afgelopen maanden al materiaal kunnen uitproberen in Het Stadsklooster, in de voormalige Antoniuskerk in Utrecht.

'De radio-oudejaars voer ik dit jaar op zonder publiek, maar je hebt op de radio natuurlijk genoeg mogelijkheden om publiek te creëren. Ik ben druk bezig met het verzamelen en knippen van quotes, waarmee ik Rutte, Baudet en andere hoofdrolspelers kan laten terugpraten.'

Wat doe je met corona in de voorstelling?
'Ik zit op een illegale blokjesverjaardag in een hypergeventileerde kamer met rondvliegende gebakscellofaantjes, naast een viruswappie die uitleg wil geven over 5G.

'Corona hing dit jaar als een deken over alles heen. De sport is om te zoeken naar wat daaronder ligt. Corona heeft ons een aantal dingen laten zien, zoals de binnenkant van de economie. Enorme bedrijven die na drie weken al in grote problemen komen en hun personeel niet meer kunnen betalen, dat zou je eerder toch niet hebben gedacht? Al vroeg in de coronacrisis werd de wezenlijke rotheid van het systeem zichtbaar.

'In een ongelooflijk hoog tempo zijn we bezig de aarde uit te wonen; dat vreselijke gevlieg waar je nu de resten van ziet. Mensen mogen niet meer weg met TUI, lopen op Schiphol door naar de KLM-balie, boeken met de maatschappij die staatssteun ontvangt hetzelfde reisje, en dan gaan ze dus toch.

'De les die we van deze tijd kunnen leren, is dat we totaal niet onkwetsbaar zijn, en dat we ons volgens mij moeten afvragen of dat oude normaal – met burgers als consumentenunits – eigenlijk wel zo normaal was.'

Wat is je belangrijkste onderwerp naast corona?
'De langzame maatschappelijke veranderingen van dit jaar, de Black Lives Matter-demonstraties en cancel culture. Ik ga in mijn conference het levensverhaal van Jan Pieterszoon Coen en Witte de With vertellen. Ik ben geen enorme voorstander van het keihard *cancelen* van alles en iedereen, maar ik vind het mooi dat *cancel culture* stof geeft om te praten over onze geschiedenis en hoe die wordt beleefd.

'Voor het nieuwe jaar wens ik wat meer van de stemming van april, het naar buiten kijken en denken: wat zijn dat eigenlijk voor vogeltjes die daar in mijn tuin zitten? De lente had ondanks alles iets paradijselijks, met die lange, zonnige dagen zonder vliegtuigstrepen en het zorgen voor elkaar. Sommige mensen zijn dit jaar dichter bij elkaar gekomen.

'Het is een algemene boodschap die ik heb, maar een boodschap die altijd weer gegeven moet worden: kijk naar elkaar, zie elkaar, zie wat mensen nodig hebben.'